

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціальна безпека та захист

для студентів

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
напрямок підготовки 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціологічне забезпечення управлінських процесів»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання – денна
Навчальний рік – 2023/2024
Семестр – 4
Кількість кредитів ECTS – 3
Мова викладання,
навчання та оцінювання – українська
Форма заключного контролю – залік

Викладач: Людмила ЛИТВА

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КПІВ – 2023

Розробник: Людмила ЛИТВА, к. соц. н., доцент, доцент кафедри соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри соціальної роботи

Л. ЛЮТА Леся ЛЮТА

Протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету психології

Протокол від «31» серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії І. АНАНОВА Іванна АНАНОВА

Погоджено з науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «31» серпня 2023 року № 10

Голова науково-методичної комісії Т. ЧЕРВІНСКА Тетяна ЧЕРВІНСКА

1. Мета дисципліни «Соціальна безпека та захист» є формування у майбутніх соціологів уявлення про зміст, завдання, принципи та механізми вироблення та впровадження напрямів соціальної політики в галузі соціального захисту населення та технологій та підтримки соціальної безпеки.

2. Попередні вимоги до опанування дисципліни:

знати:

- основи соціальної психології;
- специфіку функціонування сучасного суспільства;
- призначення соціальних інститутів суспільства.

вміти:

- користуватися набутими теоретичними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності;
- комунікувати з представниками соціальних, консалтингових організацій організацій соціальної сфери.
- оцінювати результати власної діяльності і робити прогноз на майбутнє.

3. Анотація навчальної дисципліни «Соціальна безпека та захист». Соціальна безпека та захист є визначальним напрямом внутрішньої політики держави. Вона забезпечує захист прав людини, створює передумови для розширеного відтворення людиною своєї діяльності та для стабільності суспільної системи. Соціальний захист будь-якої держави передбачає визначення глибинних тенденцій розвитку в усіх сферах соціального буття й соціальної безпеки людини та цілеспрямований вплив на них суб'єктів управлінської діяльності. Політика такого типу має створити необхідний економічний механізм для розв'язання суперечностей як об'єктивного, так і суб'єктивного характеру в економіці, політиці, правових, соціальних, духовних відносинах суспільства, міжособистісних соціальних зв'язках людей, тих чи інших аспектах і тенденціях розвитку та функціонування, що впливають на соціальне буття, соціальне самопочуття та безпеку людини. Пріоритетами соціального захисту є створення умов для забезпечення достатнього життєвого рівня населення, розвитку трудового потенціалу, формування середнього класу, недопущення надмірної диференціації населення за рівнем доходів, проведення пенсійної реформи, надання адресної підтримки незахищеним верствам населення, всебічного розвитку освіти, культури, поліпшення охорони здоров'я населення. Тож завданнями соціального захисту є забезпечення ефективного розвитку соціального простору життєдіяльності, здійснення заходів щодо задоволення зростаючих матеріальних і духовних потреб членів суспільства, врегулювання процесів соціальної диференціації, що відбувається у суспільстві, підняття суспільного добробуту на рівень загальноприйнятих міжнародних стандартів. Звертається увага на актуальні проблеми вітчизняної соціальної політики в сфері соціального захисту населення та напрями і орієнтири її реформування.

Зміст лекцій відповідає вимогам освітнього стандарту вищої освіти в галузі соціальних та поведінкових наук з курсу «Соціальна безпека та захист».

4. Завдання (навчальні цілі): Основними завданнями вивчення дисципліни «Соціальна безпека та захист» є:

- представити теоретичні основи дослідження проблем соціального захисту та безпеки в соціальній галузі наукового пізнання;
- відстежити еволюцію поглядів і підходів щодо створення системи соціального захисту і безпеки в державі та управління нею;
- визначити концептуальні правові, економічні, управлінські, ідеологічні, світоглядні засади формування напрямів соціальної політики в галузі соціального захисту населення;
- розширити уявлення про місце, роль і значення соціального захисту, надання соціальних послуг та соціальної допомоги як управлінської діяльності по забезпеченню умов реалізації прав і свобод громадян в суспільстві, його безпеки та розвитку у сучасному світі.

Це спрямовано на формування компетентностей:

- СК10. Здатність застосовувати отримані знання в процесах прийняття рішень

- СК13. Здатність прогнозувати тенденції розвитку структур менеджменту і маркетингу в умовах суспільних змін та глобальних трансформацій.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1	Знати:	Лекція, самостійна робота	Презентація, доповідь, есе	20%
1.1	теоретико-методологічні засади дослідження еволюції поглядів на систему соціального захисту та соціальної допомоги в соціальній галузі наукового пізнання;			
1.2	правове забезпечення реалізації напрямів соціальної політики в галузі соціального захисту та соціальної допомоги в Україні;			
1.3	особливості становлення вітчизняної системи управління соціальною сферою;			
1.4	напрями соціальної політики в галузі соціального захисту та соціальної допомоги в Україні та світовій практиці;			
1.5	категорії отримувачів соціальних послуг та соціальної допомоги в Україні;			
1.6	принципи ідеології формування соціальної політики в сфері соціального захисту в демократичному суспільстві;			
1.7	засади формування активної життєвої та професійної позиції соціолога щодо розбудови ефективного управління соціальною сферою в державі			
2.	Вміти:	лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Виконання навчальних завдань та написання тесту	80%
2.1	користуватися набутими теоретичними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності;			
2.2	планувати свою професійну діяльність згідно стратегічних програм та проєктів, затверджених державними інституціями, усвідомлювати їхню мету та конкретизувати її в завданнях своєї діяльності;			
2.3	залучати передовий закордонний досвід реформування сфери соціального захисту та соціальної допомоги;			
2.4	встановлювати доцільні стосунки з представниками державних та громадських організацій та інституцій, які зайняті в процесі формування напрямів соціальної політики в галузі соціального захисту;			
2.5	виявляти і оцінювати актуальні проблеми соціального захисту населення на місцевому, регіональному та державному рівнях та сприяти їх вирішенню;			
2.6	проводити консультації з координації діяльності на відповідному рівні;			
2.7	оцінювати результати власної діяльності і робити прогноз на майбутнє			

Додаткова:

1. Ганслі Т.М. Соціальна політика та соціальне забезпечення за ринкової економіки (Пер.з англ.О. Перепадя). – К.: Основи, 1996.
2. Осіпова Л.В. Особливості соціального забезпечення в умовах глобалізації економічного простору. Вісник Хмельницького національного університету. 2020. №1. С. 78-83. URL: <https://ir.vntu.edu.ua/card.php?lang=cn&id=27231>
3. Копетюк М. Нормативно-правові аспекти визначення понять «соціальний захист» і «соціальне забезпечення» / М. Копетюк// Історико-правовий часопис: науковий журнал / упоряд. О. Крикунов. – Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2019. – № 1 (13). – С. 66-69. URL: <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/16437>
4. Пилипенко, П. Д., Синчук, С. М., Сирота, І. М., Сташків, Б. І. (2019). Система соціального захисту України та місце в ній недержавного соціального забезпечення. Науковий Вісник міжнародного гуманітарного університету, 106. URL: <https://vestnik-pravo.mgu.edu.ua/archiv/ju-pradene40/ju-pradene40.pdf?page=106>
5. Дубич К.В. Вступ до соціальної допомоги : навчальний посібник / К.В. Дубич. — К. : Видавничий Дім «Слово», 2015.